Gemeente Borger-Odoorn

39909-2023:647702

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: D. Haan
Afdeling/cluster:
Portefeuillehouder: J. Hartsuiker

Registratienummer: 39909-2023:647702

Onderwerp:
GR Recreatieschap Drenthe: jaarverslag en –rekening 2022 en ontwerpbegroting 2024 (incl. meerjarenraming 2025-2027)

Voorgestelde wijze van afdoening:
Zie voorgesteld besluit.

Beslispunten:

1. Kennisnemen van het jaarverslag en -rekening 2022;
2. Kennisnemen van de ontwerpbegroting 2024 van de GR Recreatieschap Drenthe;
3. Instemmen met het advies om geen zienswijze kenbaar te maken aan het bestuur van het Recreatieschap Drenthe;
4. De bijdrage van € 123.576 aan de GR Recreatieschap Drenthe in 2024 verwerken in de gemeentelijke kadernota 2024.

Inleiding
Medio april heeft het Recreatieschap Drenthe (RD) de jaarrekening 2022 en de ontwerpbegroting 2024 aan de deelnemenede gemeenten toegezonden.
Eind januari heeft het RD deelgenomen aan de zogenoemde voorjaarsoverleggen. Dit conform de nota "Samen werken voor Drenthe" en met als doel de gemeenteraden de gelegenheid te bieden om de besturen richting mee te geven voor de ontwerpbegroting. Als basis voor die overleggen heeft het RD via een notitie "Voorjaarsoverleg BOCE-gemeenten: Zoeken naar nieuw evenwicht" de raden alvast meegenomen in de voorgenomen activiteiten in 2024. Daarnaast heeft het RD als provinciegrensoverschrijdende gemeenschappelijke regeling, ondanks de Drentse afspraken binnen de nota 'Samen werken voor Drenthe', een kadernota opgesteld waarin naast beleidsmatige items ook de financiële kaders voor het jaar 2024 zijn aangegeven.

Deze nota en de voorjaarsoverleggen vormen de input voor de ontwerpbegroting 2024.

De ontwerpbegroting voor 2024 is tot stand gekomen in roerige tijden. Het herstel van corona was net goed ingezet of er pakten zich sinds februari 2022 weer donkere wolken samen. Er breekt oorlog uit in Oekraïne met als gevolg snel stijgende energie- en grondstofprijzen die op hun beurt leiden tot een torenhoge inflatiecijfers.
Niettemin waren de ontwikkelingen in de R&T-sector gemiddeld genomen over 2022 niet ongunstig te noemen. En ook met betrekking tot de verwachtingen voor het nieuwe seizoen zijn de geluiden optimistisch. Een recente enquête van marketing Drenthe laat zien dat een ruime meerderheid van de sector positief is gestemd over de ontwikkelingen in 2023.

Het RD ziet vanuit haar taak, opdracht en verbindende rol daar waar nodig/gewenst ondersteuning te bieden (zie ook paragraaf "Argumenten/geplande acties 2024").

Het dagelijks bestuur stelt dat in de gegeven situatie de ontwerpbegroting geen statisch gegeven is. De situatie in het lopende en komende jaar is en blijft slecht voorspelbaar.

Beoogd effect
Het beoogde resultaat van het RD is een zo goed mogelijke afstemming van beleid vanuit een gezamenlijke ambitie om de positie van Drenthe in de toeristisch-recreatieve markt vast te houden. Dit geldt zeker voor een gemeente als Borger-Odoorn waar de R&T-sector van bovengemiddeld belang is voor de lokale economie én voor de leefbaarheid. In het kader van dit beoogde resultaat richt het RD zich primair op de ondersteuning en de verbinding van de deelnemende gemeenten. Naast afstemming van beleid moet in praktische zin worden gedacht aan gezamenlijke acties en de coördinatie van gemeentegrens-overschrijdende projecten.

Argumenten

1. Belang R&T voor lokale economie/leefbaarheid
R&T vormt een substantiële pijler onder de economie van de gemeente Borger-Odoorn. Niet minder dan een kwart van de lokale banen is gerelateerd aan de sector. Daarnaast zorgt R&T voor vele voorzieningen die de lokale leefbaarheid ten goede komen.
De ontwikkelingen van de R&T-sector zijn gemiddeld genomen positief te noemen. Zo heeft Drenthe, mede vanwege corona, als binnenlandse vakantiebestemming in populariteit gewonnen.

2. Uitdagingen sector
De inleiding maakte echter tevens duidelijk dat de sector zich geconfronteerd ziet met uitdagingen. Genoemd werd al de sterk toenemende prijzen, maar ook personeelstekorten, ruimtelijke ontwikkelingen en het klimaat zijn van grote invloed op het wel en wee van de vrijetijdseconomie.

3. Ondersteuning RD
Het RD wil met haar kennis en het stimuleringsfonds de gemeenten en de sector bijstaan in deze huidige roerige tijden. Daarnaast blijft het RD zich uiteraard richten op haar kerntaken door:
a) de deelnemende gemeenten ontzorgen op het terrein van R&T-beleid door actieve kennisontwikkeling en proactief in te spelen op ontwikkelingen binnen de sector.
b) zich te blijven ontwikkelen als hét routebureau van Drenthe.
c) projecten te initiëren en te stimuleren waardoor R&T in Drenthe zich blijft ontwikkelen als een vitale sector die veel bestedingen en werkgelegenheid genereert en van meerwaarde is voor bezoekers, bedrijven én inwoners.

4. Lokale meerwaarde
Ook in 2022 heeft het RD een groot aantal activiteiten ontplooid waarvan diverse hun neerslag hebben in de gemeente Borger-Odoorn, zoals:

- de ontwikkeling van het Drentse wandelknooppuntensysteem. In 2021 is dit netwerk in Borger-Odoorn als derde gemeente van Drenthe voltooid. Nu wordt gewerkt aan de netwerken in andere gemeenten waaronder Aa en Hunze. Dit maakt het gehele netwerk waaronder dat van Borger-Odoorn aantrekkelijker als onderdeel van een regionale/nationale infrastructuur waar een sterk groeiende vraag naar is. Het netwerk is overigens nooit echt klaar vanwege doorlopende updates/onderhoud waaraan het RD ook doorlopend tijd en energie besteedt.

- de bijdrage aan de internationale Geoparken-verbindende wandelroute Hünenweg van Osnabrück naar Groningen die voorjaar 2022 op de Fiets- en Wandelbeurs is uitgeroepen tot wandelroute van het jaar.
- de ontwikkeling van een vernieuwde (gedigitaliseerde) Hondsrugtrail, een knooppuntennetwerk van 500 km voor ruiters en menners, over de Hondsrug van Drentsche Aa tot het Bargerveen. Het RD heeft dit netwerk uitgezet en geüpdatet in afstemming met de natuurorganisaties. Met de Stichting Paardenroutes Drenthe en de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportbond (KNHS) is tevens nieuw informatiemateriaal ontwikkeld: een mix van online-informatie, fysieke panelen voor op trailerparkeerplaatsen en brochures o.a. over een themaroute in de boswachterijen Exloo/Odoorn.
- de ondersteuning bij de ontwikkeling van recreatieve "doortrap" (fiets)routes voor seniore inwoners van Borger-Odoorn die in 2022 zijn gelanceerd. Ook onder toeristische gasten blijken de routes populair te zijn.
- de verkenning "koppelkansen N34": waar liggen kansen om het omliggende gebied meer te laten profiteren van (het verkeer over) de inmiddels nationaal bekende Hunebed Highway.
- de ondersteuning van het Geopark onder andere waar het gaat om de samenwerking/huisvesting met het Hunebedcentrum.
- de ondersteuning bij toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in de Hunzevallei. Denk daarbij aan fietsen, wandelen, paardrijden en kanoën voor zowel onze inwoners als onze toeristische gasten. De connectie via het dal met het Zuidlaardermeer en v.v. wordt steeds makkelijker en aantrekkelijker gemaakt.
- de financiële ondersteuning van de in opdracht van BOCE geproduceerde game "*Eeuwige Energie"*. Een educatieve recreatieve beleving aan de hand van het verhaal over turfwinning/Veenkoloniën en de exploratie van gas/olie tot de huidige ontwikkelingen van duurzame vormen als zon, wind, groen gas en waterstof. Aan het project nemen lokale bedrijven deel.
- de financiële ondersteuning van de ontwikkeling van het boekje met 25 hoogtepunten Borger-Odoorn in het kader van het 25-jarig bestaan van de gemeente. De uitgave, gereed zomer 2023, is vooral afgestemd op de lokale inwoners die door de bijzondere lokale verhalen en images uitgedaagd worden in onze gemeente (weer eens) op pad te gaan.
- De deelname aan diverse programma's en projecten als VVP Drenthe, risicobeheersing natuurbranden, Wandelplatform Drenthe, het RecreatieExpertTeam etc. Ook hiervan plukt Borger-Odoorn de vruchten.

5. Geplande activiteiten 2024

Ook de acties waar het RD in 2024 op in wil zetten zijn voor de gemeente Borger-Odoorn van belang. Genoemd worden:

- het laten bijdragen van R&T aan de samenleving door van waarde te zijn voor bezoekers, bedrijven maar ook nadrukkelijk voor bewoners. In Borger-Odoorn heeft R&T een aanzienlijk draagvlak met name van vanwege de voorzieningen die ook voor bewoners beschikbaar zijn. Dit is een belangrijk gegeven en voorwaarde voor verdere lokale ontwikkelingen.
- de inzet op duurzame groei. Het gaat daarbij niet alleen om duurzaamheid in ecologisch opzicht maar ook om duurzaamheid qua leefbaarheid (zie ook bovengenoemd punt).
- het benutten van wandelknooppuntensysteem. Wandelen heeft in Drenthe nog niet dezelfde status als het fietsen. Gebleken is evenwel dat hier nog veel potentie voor is door bijvoorbeeld routes te verbeteren en goed te vermarkten zoals onlangs is gedaan met betrekking tot het Drenthepad. De inzet van het door het RD geïnitieerde "Wandelplatform Drenthe" helpt hier enorm bij.

- beleidsontwikkeling gericht op nieuwe fietsrecreanten. Regionaal sluit dit naadloos aan op de BOCE-plannen voor de ontwikkeling van e-bikeroutes (Doorfietsroutes).
- de ontwikkeling van databronnen/systemen. Dit is zeker gewenst bijvoorbeeld bij forse infrastructurele investeringen. Waar liggen marktbehoeftes en hoe kan daar goed op worden ingespeeld.
- het versterken van de kwaliteit van de R&T-sector. Dit als een soort vervolg en verbreding van het VVP Drenthe programma. Uit praktijk blijkt dat diverse bedrijven veel baat hebben bij het meedenken over toekomstige ontwikkelingen.
- het meedenken ook ongevraagd met gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen. Het RD kan deze partijen voorzien van deskundigheid maar ook van verbindingen met andere partijen.

Kanttekeningen
Net als andere gemeenschappelijke regelingen is ook het RD een regeling die risico's met zich meebrengt. Jarenlange ervaring leert evenwel dat deze risico's als zeer gering ingeschat kunnen worden.

Financiën
De gemeentelijke bijdragen bestaan uit twee onderdelen, namelijk een bijdrage in:

a. de exploitatiekosten:
De exploitatiekosten van het RD stijgen in 2024 met 11% naar € 1.083.165. Deze stijging heeft een aantal oorzaken:
- de indexering voor 2024: 4,2%
- de correctie van de indexering over 2022: 4,7%
- bedrijfsmatige wijzigingen (accountant en verzekeringen)

De bijdrage van Borger-Odoorn in de exploitatiekosten stijgt met hetzelfde percentage als de totale exploitatiekosten naar € 80.608 in 2024.

b. het R&T-fonds:
De bijdragen aan het R&T-fonds zijn naast een vaste bijdrage afhankelijk van het aantal geregistreerde overnachtingen per gemeente. Voor 2024 vormen de gegevens van 2021 de basis. De sterke toename van het aantal overnachtingen in dat (tweede corona-) jaar zorgt ervoor dat de omvang van het stimuleringsfonds stijgt met 12% tot € 303.943. De stijging van het aantal overnachtingen was in Borger-Odoorn in 2021 nog groter dan in Drenthe gemiddeld. De gemeentelijke bijdrage aan het fonds stijgt daarom ook meer dan gemiddeld, namelijk met 23% tot een bedrag van € 42.968.

De totale begroting (exploitatiekosten plus R&T-fonds) bedraagt in 2024 € 1.387.108. Van Borger-Odoorn wordt een bijdrage van € 123.576 (+15,5% t.o.v. 2023) gevraagd. Het aandeel van Borger-Odoorn komt neer op 8,9%, dat is een fractie (0,3%-punt) meer dan in 2023. Ter relativering: het aandeel van Borger-Odoorn ten opzichte van Drenthe als geheel bedraagt 15% qua overnachtingen en 11% wat betreft bestedingen en banen.

De bijdrage voor 2024 en de meerjarenraming wordt meegenomen in de gemeentelijke Kadernota 2024.

Communicatie
Opmerkingen van de gemeenteraad naar aanleiding van de begroting van het RD worden kenbaar gemaakt aan het bestuur van het RD.

Uitvoering

Via de vertegenwoordiging in algemeen bestuur is en blijft de gemeente goed op de hoogte van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering.

Bijlagen
- Begeleidende brief jaarstukken 2022 en ontwerpbegroting 2024 (39909-2023-2023:013038)
- Jaarverslag en -rekening 2022 GR Recreatieschap Drenthe (39909-2023:960405)
- Ontwerpbegroting 2024 (incl. meerjarenraming 2025-2027) GR Recreatieschap Drenthe (39909-2023:742653)
- Raadsbesluit ontwerpbegroting 2024 GR Recreatieschap Drenthe (incl. meerjarenraming 2025-2027) (39909-2023:168672)

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,	de burgemeester,
K. Speekhout	mr. J. Seton